

Ansvarsfördelning och samverkan – Vuxenpsykiatri och Vuxenhabiliteringen

Hitta i dokumentet

[Bakgrund](#)
[Vuxenhabiliteringens uppdrag](#)
[Vuxenpsykiatriens uppdrag](#)

[Ansvarsfördelning](#)
[Samarbetsformer](#)
[Uppdaterat från föregående version](#)

Bakgrund

Chefer och representanter för vuxenpsykiatri och vuxenhabiliteringen har tillsammans reviderat gällande samarbetsdokument utifrån Vuxenpsykiatriens och Vuxenhabiliteringens respektive uppdrag.

Vuxenhabiliteringens uppdrag

Utifrån Socialstyrelsens föreskrift 2008:20 är habiliteringens uppgift "Insatser som skall bidra till att en person med medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning, utifrån dennes behov och förutsättningar, utvecklar och bibehåller bästa möjliga funktionsförmåga samt skapar goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet."

Vuxenhabiliteringen ger insatser till vuxna med dokumenterad diagnos/funktionsnedsättning i form av

- Rörelsehinder till följd av skada/sjukdom i nerv-, muskel- och/eller skelettsystem
- Intellectuell funktionsnedsättning
- Autism med normal begåvningsnivå eller med samtidig intellectuell funktionsnedsättning
- Medfödd eller tidigt förvärvad hjärnskada (före 18 år)

Huvuduppgift är att:

- Som komplement till övrig sjukvård ge planerade och från flera kompetensområden sammansatta specialiserade åtgärder för att främja utveckling av bästa möjliga funktionsförmåga samt psykiskt och fysiskt välbefinnande
- Kartlägga individens funktionstillstånd/funktionsnedsättning och dess konsekvenser i vardagen för att klargöra behov av habiliterande insatser
- Upptäcka tillkommande ohälsa och funktionsnedsättningar samt aktualisera behov av insatser för dessa hos annan vårdgivare eller inom habiliteringsorganisationen

I teamen inom vuxenhabiliteringen ingår psykolog, kurator, sjukgymnast/fysioterapeut, specialpedagog, arbetsterapeut, logoped, sjuksköterska och medicinsk sekreterare.

Medicinskt ansvarig läkare är vanligtvis patientens läkare inom primärvården.

Vuxenpsykiatrins uppdrag

Psykiatrin ansvarar för utredning, diagnostik och behandling av allvarliga psykiatriska sjukdomar eller störningar. Med svåra tillstånd avses att personen har ett flertal symtom och/eller särskilt svåra symtom som orsakar en markant försämring av förmågan att fungera i arbetslivet eller i vanliga sociala aktiviteter.

Inom vuxenpsykiatrin arbetar psykiater, underläkare, arbetsterapeut, psykolog, kurator, sjuksköterska, skötare, rehabkoordinator och sekreterare. Tillgång till dietist och fysioterapeut finns länsövergripande.

Observera: Det medicinska ansvaret för diagnoserna autism och intellektuell funktionsnedsättning är närsjukvårdens uppdrag.

Ansvarsfördelning

- **Intellektuell funktionsnedsättning**

Vuxenhabiliteringen

Vuxenhabiliteringen ansvarar för habiliterande insatser.

Vid frågeställning om enbart intellektuell funktionsnedsättning görs utredning normalt inom habiliteringen. Vuxenhabiliteringen ansvarar för förnyad utredning om personer med tidigare diagnos bedöms ha behov av det för att få sina behov av habilitering tillgodosedda. Remissförfarande från patientansvarig läkare, oftast inom primärvården.

Vuxenpsykiatri

Vuxenpsykiatrin ansvarar för diagnostik och behandling av eventuell svår psykiatrisk sjukdom hos patienter med intellektuell funktionsnedsättning. Psykiatriska och/eller neuropsykiatriska utredning där det också ingår en frågeställning om intellektuell funktionsnedsättning, görs inom vuxenpsykiatri.

Både Habiliteringen och Psykiatri har ansvar att informera om samhällsstöd som t ex insatser enligt LSS och hänvisa personen till rätt instans för ansökan.

- **Autism**

Vuxenhabiliteringen

Vuxenhabiliteringen ansvarar för habiliterande insatser.

Vuxenpsykiatri

Vuxenpsykiatri utreder autism, men ansvarar inte för att ge behandling eller andra insatser riktade mot autisttillståndet. Vuxenpsykiatri ansvarar för diagnostik och behandling av eventuell svår psykiatrisk sjukdom hos patienter med autism.

Både Habiliteringen och psykiatri har ansvar att informera om samhällsstöd som t ex insatser enligt LSS och hänvisa personen till rätt instans för ansökan.

Samarbetsformer

Patienter inom ovanstående diagnosgrupper kan ha behov av insatser från båda verksamheterna, så väl som från närsjukvård och kommun. Avdelningschefer inom

verksamheterna ska verka för samarbete och öppenhet mellan organisationerna, med patientens bästa som gemensamt mål.

Samverkan på alla orter i länet

Regelbunden samverkan ska ske inom alla kommuner i regionen mellan vuxenpsykiatri och vuxenhabiliteringen. Lokala samverkansformer, förslagsvis möten en gång per termin, behöver utvecklas för att underlätta samarbetet.

Konsultation mellan vuxenpsykiatri och habiliteringen

Konsultation skall ske då man bedömer att den egna verksamhetens kunskap, kompetens eller uppdrag är otillräckliga för att möta patientens behov. Huvudprincipen är att patienten är kvar i den egna verksamheten för att upprätthålla god kontinuitet. Avdelningschefer ansvarar för att aktuella kontaktuppgifter finns lätt tillgängliga.

Remiss mellan vuxenpsykiatri och vuxenhabiliteringen

När indikation finns för utredning eller behandling i den andra verksamheten, skickas remiss. Remiss krävs också för habiliterande insatser. Observera att habiliteringen aldrig övertar fullt patientansvar, då verksamheten är ett komplement till annan vård.

Samverkan med Primärvården är ofta nödvändig.

Samordnad individuell plan (SIP)

När en person behöver insatser både från hälso- och sjukvården och kommunens socialtjänst samtidigt, behöver insatserna samordnas. Vid behov kan en samordnad individuell planering (SIP) genomföras. Såväl patienten som socialtjänsten eller hälso- och sjukvården kan ta initiativ till SIP-möte. Den samordnade individuella planeringen ska då resultera i ett dokument (SIP-plan) där man beskriver personens behov, beslutade insatser, vem som ansvarar för vad samt tidpunkt för uppföljning.

Uppdaterat från föregående version

2023-05-30: Version 1. Dokumentet ersätter rutinen Gränsdragning och samverkan mellan vuxenpsykiatri och vuxenhabiliteringen i Halland.